

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यः (द्वितीयवर्षम्) - प्रथमपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कृत्र कृत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

आचार्यः (द्वितीयवर्षम्) - प्रथमपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)

विषयः – सूर्यसिद्धान्तः (उपपत्तिसहितः) – 100 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः – क

प्रश्नाः – विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः – 20 × 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. मङ्गलाचरणे ग्रन्थकारः कं देवं नमस्करोति ?
2. 'शास्त्रमाद्यं तदेवेदं' इत्येनेन किं शास्त्रम् अभिप्रेतमस्ति ?
3. 'विक्षेपः' कस्मिन् वृत्ते भवति ?
4. सृष्ट्यादौ सर्वे ग्रहाः कुत्र आसन् ?
5. सृष्टेः प्रथमवारः कः आसीत् ?
6. सम्प्रति कस्य मनोः कालः प्रचलति ?
7. कयोरन्तरं महायुगीयाधिमासाः भवन्ति ?
8. किं नाम उच्चम् ?
9. ग्रहाणां पञ्च गतयः काः ?
10. क्रान्त्यन्तात् शब्दस्य कोऽभिप्रायः ?
11. का नाम क्रान्तिः ?
12. किं नाम मन्दफलम् ?
13. पौर्णमास्यां सूर्यचन्द्रयोः अन्तरं कियद् भवति ?
14. सप्तानां चरकरणानां नामानि कानि ?
15. स्थानविम्बयोः अन्तरं किम् ?
16. योगभोगप्रमाणं कियत् ?
17. देवासुराणां क्षितिजवृत्तं किम् ?
18. सूक्ष्मकालः कः ?
19. दिव्यदिनस्य का परिभाषा ?
20. 'शर्वरी' इत्यस्य पदस्य कोऽर्थः ?

21. कति संवत्सराः सन्ति ?
22. मेषेशः कः स्यात् ?
23. योगः नाम किम् ?
24. ब्रह्मणः परमायुः कियत् ?
25. विनाडीशब्दस्य कोऽर्थः ?

खण्डः – ख

प्रश्नाः – पञ्च समाधेयाः

अङ्काः – 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. कल्पारम्भत् कृतयुगान्तं यावत् सौरवर्षप्रमाणेन गतवर्षाणि कथं साध्यन्ते? सप्रमाणं निरूपयत।
2. किन्नाम उच्चम्? इति विलिख्य ग्रहाणां मन्दोच्चभगणाः प्रतिपादनीयाः।
3. कल्पेऽधिमासादीनां ग्रहभगणादीनां च मानानि कथं साध्यानि? प्रतिपाद्यताम्।
4. देशान्तरयोजनसाधनं कथं क्रियते? सोदाहरणं वर्णयत।
5. मध्यमस्पष्टग्रहयोर्भेदस्य कारणं किम्? इति विशदयत।
6. बुधशुक्रयोः पाताकर्षणं कथं भवति? स्पष्टयत।
7. देवासुराणाम् अहोरात्रव्यवस्थां विशदीकुरुत।
8. ग्रहाणाम् अष्टविधगतयः काः? वर्णयत।

खण्डः – ग

प्रश्नाः – द्वौ समाधेयौ

अङ्काः – 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिंशत्शब्दैः (300) समपेक्ष्यते –

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. ग्रन्थदिशा कालभेदाः व्याख्यायन्ताम्।
2. कुसावदिनपरिभाषां विलिख्य तेषां महायुगे मानानि निरूपयत।
3. सोदाहरणम् अहर्गणानयनं कुरुत।
4. अजादितुलादिकेन्द्रस्य स्थानं कुत्र? तस्य प्रयोजनं किम्? प्रतिपादयत।

